

Decyzja Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 4 lutego 2004 r. nakazująca Terenowemu Komitetowi Ochrony Praw Dziecka usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych, poprzez podjęcie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych zapewniających danym osobowemu ochronę przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym oraz odmawiającą uwzględnienia wniosku w zakresie usunięcia danych osobowych ze zbiorów Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka.

Warszawa, dnia 4 lutego 2005 r.

GI-DEC-DS - 26/05

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 1, w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 4 oraz art. 36 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Państwa X, dotyczącej nakazania Terenowemu Komitetowi Ochrony Praw Dziecka, usunięcia ich danych osobowych przetwarzanych przez Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka:

- 1) nakazuję Terenowemu Komitetowi Ochrony Praw Dziecka usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych Państwa X poprzez podjęcie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych zapewniającym tym danym ochronę przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym,**
- 2) w pozostałym zakresie odmawiam uwzględnienia wniosku.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Państwa X, zwanymi dalej Skarżącymi, w której, działając na podstawie przepisu art. 18 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, wniesli o nakazanie Terenowemu Komitetowi Ochrony Praw Dziecka zwanej dalej TKOPD, usunięcia ich danych osobowych przetwarzanych przez ww. stowarzyszenie. W toku korespondencji, jaką Skarżący kierowali

do Biura GIODO ww. podnieśli również okoliczność, że TKOPD udostępnił ich dane osobie nieupoważnionej – Panu Y.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił następujący stan faktyczny:

1. Pismem z dnia 6 czerwca 2002 r. Dyrektor Szkoły Podstawowej, poinformował TKOPD, że uzyskał informacje, z których wynika, iż uczennica IV klasy została pobita przez rodziców (Skarżących). W przedmiotowym piśmie wskazano również, iż informacje o pobiciu potwierdziła uczennica, natomiast higienistka szkolna zaobserwowała na ciele ww. siniaki, które mogłyby o tym świadczyć. Z przedmiotowego pisma wynika również, iż podobna sytuacja miała miejsce w 2002 r.
2. Z wyjaśnień udzielonych przez Przewodniczącego TKOPD wynika ponadto, iż TKOPD otrzymywał anonimowe telefony o przypadkach bicia małoletniej przez jej rodziców. O powyższych incydentach TKOPD był również informowany przez Pana Y (sąsiada Skarżących).
3. Pismem z dnia 14 czerwca 2002 r. TKOPD wystąpił do Sądu Rejonowego o wszczęcie postępowania opiekuńczego dotyczącego władzy rodzicielskiej Państwa X nad ich małoletnią córką.
4. TKOPD nie występował o dane osobowe Skarżących - w tym o dane osobowe ich córki - do instytucji, podmiotów, przetwarzających przedmiotowe dane osobowe. TKOPD pozyskało natomiast dane osobowe Skarżących z korespondencji kierowanej do ww. stowarzyszenia przez Dyrektora Szkoły Podstawowej, Pana Y (sąsiada Skarżących), właściwych organów ścigania, Rzecznika Praw Dziecka w Warszawie, Naczelnika Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta, jak również z korespondencji kierowanej do TKOPD przez samych Skarżących. Przy czym podkreślenia wymaga, iż większość z ww. podmiotów skierowała do stowarzyszenia korespondencję zawierającą dane osobowe Skarżących w związku ze skargami Państwa X kierowanych do tych instytucji na działalność TKOPD.
5. Jeden z pracowników TKOPD udostępnił Panu Y: kopię pisma jakie TKOPD w dniu 21 czerwca 2002 r. skierował do komisariatu Policji, kopię pisma Skarżących z dnia 19 października 2002 r. skierowane przez ww. do komendy Policji w Sosnowcu oraz kopię pisma Skarżących do TKOPD z dnia 21 grudnia 2002 r.

6. TKOPD udostępnił dane osobowe Skarżących podmiotom upoważnionym do ich otrzymania na podstawie przepisów prawa, tj.: sądowi, prokuraturze, Policji, Rzecznikowi Praw Dziecka, Prezydentowi Miasta.
7. Komitet Ochrony Praw Dziecka jest organizacją pożytku publicznego, zarejestrowaną w KRS.

Ponadto, pismem z dnia 7 stycznia 2005 r. Pani X podniosła, iż w toku postępowania prowadzonego przez Generalnego Inspektora nie ustalono, kto zgodnie ze Statutem Komitetu Ochrony Praw Dziecka stanowi skład członkowski TKOPD W szczególności - wg Skarżącej - w toku postępowania nie ujawniono władz TKOPD, tj. „Walnego Zgromadzenia i Komisji Rewizyjnej”. Pani X, podniosła również okoliczność, iż Generalny Inspektor prowadził korespondencję wyłącznie z Przewodniczącą TKOPD - Panią Z, a nie z innymi upoważnionymi organami ww. stowarzyszenia.

W tym stanie faktycznym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

1) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwana dalej ustawą, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych osobowych (art. 2 ust. 1 ustawy). W myśl art. 7 pkt 2 ustawy, przez przetwarzanie danych osobowych rozumie się jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych. Administratorem danych jest organ, jednostka organizacyjna, podmiot lub osoba, o których mowa w art. 3, decydujące o celach i środkach przetwarzania danych osobowych (art. 7 pkt 4 ustawy). W przedmiotowej sprawie administratorem danych osobowych Skarżących jest TKOPD.

Wskazać jednocześnie należy, iż stosownie do postanowień art. 26 ust. 1 ustawy, administrator danych powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą. Ta generalna zasada znajduje swoje rozwinięcie w przepisach ustawy określających m.in. wymogi, jakie powinien spełnić administrator w celu zapewnienia bezpieczeństwa danych w procesie ich przetwarzania. Jednym z podstawowych obowiązków spoczywających na administratorze jest, wynikający z art. 36 ustawy, obowiązek zastosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę

przetwarzanych danych osobowych, a w szczególności zabezpieczenia danych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym. Wybór środków gwarantujących przetwarzanym danym optymalny stopień ich zabezpieczenia pozostawiony został do uznania administratorowi danych. Powinien on jednak dysponować takimi instrumentami organizacyjnymi i technicznymi, które zapobiegą nie tylko realnym naruszeniom, ale możliwości ich powstania. Aby uznać proces przetwarzania danych za zgodny z zasadami ochrony danych osobowych administrator danych powinien zagwarantować najwyższy stopień zabezpieczenia, tj. wyeliminować wystąpienie szkodliwych zdarzeń, o których mowa w art. 36 ustawy, a gdy jest to niemożliwe – maksymalnie ograniczyć ryzyko ich pojawienia się. W literaturze przedmiotu wyrażono również pogląd, iż „przy stosowaniu zabezpieczeń powinno się uwzględniać też zmieniające się warunki oraz postęp techniczny (informatyczny), co powodować może konieczność zmiany czy modernizowania wprowadzonych wcześniej przez administratora systemów ochrony” (J. Barta, R. Markiewicz, „Ochrona danych osobowych. Komentarz”, Zakamycze 2002 r., s. 550).

Poprzez umożliwienie dostępu do danych osobie nieupoważnionej należy natomiast rozumieć nie tylko dopuszczenie takiej osoby do urządzeń zawierających dane osobowe, ale także jako pozostawienie tych urządzeń bez żadnego realnego zabezpieczenia, uniemożliwiającego dostęp do nich. W doktrynie wyrażono stanowisko, iż „przesłanka umożliwienia dostępu nie oznacza tylko czynności nakierowanej na konkretną osobę (osoby) nieuprawnioną, lecz odnosi się także do stworzenia możliwości zapoznania się z danymi osobowymi przez bliżej nieokreślone osoby” (J. Barta, R. Markiewicz, „Ochrona danych osobowych. Komentarz”, Zakamycze 2002 r., s. 610).

Warto przy tym również zwrócić uwagę, iż w myśl art. 36 ust. 2 ustawy, administrator danych zobowiązany jest prowadzenia dokumentacji opisującej sposób przetwarzania danych oraz środki, o których mowa w art. 36 ust. 1 ustawy. Natomiast zgodnie z art. 36 ust. 3 ustawy, administrator danych wyznacza administratora bezpieczeństwa informacji, nadzorującego przestrzeganie zasad ochrony, o których mowa w ust. 1, chyba że sam wykonuje te czynności. Ponadto, stosownie do art. 38 ustawy, administrator danych jest obowiązany zapewnić kontrolę nad tym, jakie dane osobowe, kiedy i przez kogo zostały do zbioru wprowadzone oraz komu są przekazywane. Z powyższego jednoznacznie wynika, iż każdy administrator danych jest zobowiązany do wypełnienia szeregu obowiązków związanych z prawidłowym zabezpieczeniem przetwarzanych przez niego danych osobowych.

Przenosząc powyższe uwagi do kwestii udostępnienia przez TKOPD danych osobowych Skarżących Panu Y, podkreślić należy, iż powyższy fakt niewątpliwie świadczy, iż ww. stowarzyszenie nie zastosowało odpowiednich środków techniczno – organizacyjnych mających na celu prawidłowe zabezpieczenie danych osobowych Skarżących, gdyż ww. nie był osobą upoważnioną do ich otrzymania. Zauważyć przy tym należy, iż TKOPD przyznało, iż dane osobowe Skarżących zostały udostępnione Panu Y z naruszeniem przepisów ustawy. W złożonych wyjaśnieniach Przewodnicząca TKOPD stwierdziła bowiem, iż „pracownik wydając kserokopie pism działał nieprzemyślanie, nie zdając sobie sprawy z łamania ustawy”. W przedmiotowych wyjaśnieniach wskazano jednocześnie, iż ww. pracownik otrzymał upomnienie za złamanie przepisów ustawy, jak również, że był to przypadek incydentalny. Przewodnicząca ww. stowarzyszenia zobowiązała się również, iż w związku z zaistniałą sytuacją TKOPD będzie z „większą czujnością” przestrzegać przepisów w zakresie ochrony danych osobowych. Niemniej, w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie niezbędne jest nakazanie TKOPD w drodze decyzji administracyjnej podjęcia odpowiednich środków techniczno – organizacyjnych, które w sposób właściwy zabezpieczą dane osobowe Skarżących przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, a nadto wyeliminują niebezpieczeństwo wystąpienia w przyszłości podobnych zdarzeń.

2) Odnosząc się do przedmiotu żądania Skarżących, tj. nakazania usunięcia ich danych ze zbiorów TKOPD wskazać należy, iż stosownie do art. 23 ust. 1 ustawy, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy spełniona zostanie jedna z wymienionych w tym przepisie przesłanek. Przesłanki te odnoszą się do wszelkich form przetwarzania danych wymienionych w art. 7 pkt 2 ustawy, w tym w szczególności do ich udostępniania i przechowywania. Są także względem siebie równoprawne, co oznacza, że dla legalności procesu przetwarzania danych wystarczające jest spełnienie jednej z przesłanek. Przepis art. 23 ust. 1 ustawy powiązany jest ściśle z treścią art. 51 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483), który zawiera wymóg istnienia podstawy ustawowej dla powstania obowiązku ujawniania informacji dotyczących własnej osoby oraz zasad i trybu gromadzenia oraz udostępniania informacji. Dyspozycję powołanego art. 51 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wypełnia ustawa o ochronie danych osobowych, jednakże z jej przepisu art. 1 ust. 2 wynika, iż przysługujące każdemu prawo do ochrony dotyczących go danych osobowych nie ma charakteru absolutnego, bowiem przetwarzanie danych może mieć miejsce ze względu na dobro

publiczne, dobro osoby, której dane dotyczą, lub dobro osób trzecich w zakresie i trybie określonym ustawą.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, przetwarzanie danych jest dopuszczalne wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Tym samym powołany art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy odsyła do przepisów usytuowanych w innych dziedzinach prawa. Natomiast przepis art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy stanowi, że przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, jeżeli jest to niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego.

Na początku rozważań wobec tego, że TKOPD ma formę stowarzyszenia, wskazać należy, iż zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (tekst jednolity: Dz. U. 2001 r. Nr 79 poz. 855 z późn. zm.), stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych. Stosownie do art. 2 ust. 2 ww. ustawy, stowarzyszenie samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności. Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy, statut stowarzyszenia określa w szczególności cele i sposoby ich realizacji. Natomiast w myśl art. 7 § 1 Statutu Komitetu Ochrony Praw Dziecka z dnia 23 listopada 2001 r., Komitet (TKOPD) współdziała z organami i instytucjami państwowymi, samorządowymi oraz organizacjami samorządowymi. Dla realizacji ochrony dziecka, jego praw i interesów Komitet (TKOPD) podejmuje m.in. następujące zadania: broni praw indywidualnych i zbiorowych dziecka, dba o prawidłowe stosowanie wobec dziecka przepisów prawa (art. 11 pkt 4 Statutu KOPD), podejmuje wszelkie inne działania zmierzające do ochrony interesów dziecka (art. 11 pkt 7 Statutu KOPD).

Zauważyć również należy, iż w myśl art. 572 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy. Obowiązek wymieniony w paragrafie poprzedzającym ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuraturach, notariuszach, prezydiach rad narodowych, organach Milicji Obywatelskiej, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi (art. 572 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego).

Z przytoczonych powyżej przepisów wynika zatem, iż TKOPD, jako stowarzyszenie zajmujące się ochroną praw dziecka, zobowiązane było do poinformowania Sądu Rodzinnego w Sosnowcu o zdarzeniach uzasadniających wszczęcie postępowania opiekuńczego dotyczącego władzy rodzicielskiej Skarżących nad ich małoletnią córką. Dlatego też w ocenie

Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych uzasadnione jest twierdzenie, iż działanie dyrekcji Szkoły, polegające na poinformowaniu TKOPD o podejrzeniu pobicia małoletniej, a następnie przekazaniu tych informacji Sądowi Rejonowemu rzecz TKOPD, znajdowało umocowanie w przepisach prawa.

Poddając natomiast analizie określoną przepisem art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy przesłankę legalizującą proces przetwarzania danych, wskazać należy, iż przepisy o ochronie danych osobowych nie definiują pojęcia zadań realizowanych dla dobra publicznego. W doktrynie wskazuje się jednak, że zwrot „zadania realizowane dla dobra publicznego” można utożsamiać ze sformułowaniem „zadania publiczne”, używanym w innych przepisach (A. Mednis „Ustawa o ochronie danych osobowych” Komentarz, Wydawnictwo Prawnicze Warszawa 2001, s. 67). Komentatorzy podkreślają również, iż przetwarzanie danych osobowych na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy, jest dopuszczalne, jeżeli spełnione zostaną trzy okoliczności. W szczególności, przetwarzanie danych powinno następować w interesie publicznym. Ponadto, zadania publiczne, dla wykonania których przetwarzane są dane osobowe, powinny być określone prawem. Chodzi tu o zadania, które zostały przez prawo zlecone (przekazane) temu, kto prowadzi przetwarzanie danych. Wreszcie, przetwarzanie danych, powinno być niezbędne dla realizacji przypisanych prawem zadań publicznych. Przyjąć trzeba, że przetwarzanie danych odpowiada kryterium „niezbędności” wówczas, gdy rezygnacja z przetwarzania uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia wykonywanie zadań publicznych (J.Barta, R.Markiewicz, „Ochrona danych osobowych. Komentarz”, Zakamycze 2001, s. 371-372).

Przetwarzanie danych na podstawie ww. przepisu jest więc dopuszczalne, jeżeli przetwarzanie danych jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań oraz zadania te realizowane są dla dobra publicznego. Podkreślić przy tym należy, iż konstrukcja ww. przepisu wskazuje, iż obie przesłanki muszą występować łącznie. Dlatego też niezbędność przetwarzania danych osobowych w procesie realizacji określonych prawem zadań musi służyć dobru publicznemu. Pojęcie dobra publicznego należy interpretować na płaszczyźnie publicznoprawnej na której ustawodawca – w interesie wszystkich obywateli – uprawniony jest do określania ładu w każdej dziedzinie życia społecznego, odpowiadającego założonym przez niego celom służącym ogółowi obywateli z poszanowaniem konstytucyjnych wartości. Z tych też względów, dobro publiczne należy pojmować jako szeroko rozumiany interes społeczny. Warto również podkreślić, iż Trybunał Konstytucyjny, w uchwale z dnia 12 marca 1997 r., dokonując wykładni pojęcia zadań o charakterze użyteczności publicznej uznał, iż „winno być ono tożsame z zadaniami publicznymi, których realizacja ciąży na administracji

rządowej i samorządowej. Do zadań tych należy zaspakajanie potrzeb zbiorowych społeczeństwa, w tym m.in. (...) zapewnienie oświaty, nauki, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej...” (OTK 1997/1/15).

Odnosząc powyższe uwagi do stanu niniejszej sprawy, należy uznać, że TKOPD przetwarza dane osobowe Skarżących na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy. Przetwarzanie danych osobowych Skarżących odbywa się bowiem w interesie publicznym, co potwierdza art. 3 Statutu Komitetu Ochrony Praw Dziecka, w myśl którego, działalność Komitetu (TKOPD) jest apolityczna i ma charakter służby społecznej chroniącej dziecko przed krzywdą i naruszeniem jego podstawowych praw i wolności (podkreślenie Generalnego Inspektora). Nie ulega również wątpliwości, że istotnym elementem dobra wspólnego (interesu publicznego), jest dobro dziecka. Z tego też względu, przetwarzanie danych w tym celu, jest w ocenie Generalnego Inspektora tożsame z przetwarzaniem danych w celu wykonania zadań realizowanych dla dobra publicznego. Warto jednocześnie dodać, że Komitet Ochrony Praw Dziecka jest organizacją pożytku publicznego. Natomiast w myśl art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.), działalnością pożytku publicznego jest działalność społecznie użyteczna, prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w ustawie (podkreślenie Generalnego Inspektora).

Na uwagę zasługuje jednocześnie okoliczność, iż zadania, jakie TKOPD realizuje w związku z ochroną praw dziecka określone zostały prawem. Ochrona praw dziecka wynika bowiem zarówno z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przepisów Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 20 listopada 1989 r. a ratyfikowanej przez Rzeczypospolitą Polską w dniu 30 kwietnia 1991 r. (Dz. U. 1991 r. Nr 120 poz. 526), jak również szeregu unormowań ustawowych. W myśl art. 72 ust. 1 zd. 1 Konstytucji, Rzeczypospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Natomiast art. 3 ust. 1 Konwencji o Prawach Dziecka, stanowi, iż we wszystkich działaniach dotyczących dzieci, podejmowanych przez publiczne lub prywatne instytucje opieki społecznej, sądy, władze administracyjne lub ciała ustawodawcze, sprawą nadrzędną będzie najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka. Do ww. aktów prawnych odwołują się postanowienia Statutu Komitetu Ochrony Praw Dziecka. Zgodnie bowiem z art. 4 ww. Statutu, Komitet (TKOPD) działa z poszanowaniem Konstytucji RP, wszelkich przepisów dotyczących praw dziecka oraz międzynarodowych konwencji oraz zaleceń w sprawie ochrony dziecka i rodziny, w tym szczególnie Konwencji o Prawach Dziecka oraz Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, przetwarzanie danych osobowych przez TKOPD jest również niezbędne dla realizacji przypisanych prawem zadań publicznych. Trudno bowiem sobie wyobrazić, aby stowarzyszenie to mogło skutecznie chronić prawa dziecka, bez znajomości jego danych osobowych oraz jego rodziców. TKOPD broni bowiem zarówno praw zbiorowych, jak i indywidualnych dziecka (art. 11 pkt 4 Statutu KOPD).

W niniejszej sprawie Skarżący, działając w oparciu o przepis art. 18 ust. 1 pkt 6 ustawy, wniesli o nakazanie usunięcia ich danych przez TKOPD. Zgodnie z powołanym przepisem, w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności usunięcie danych osobowych. Należy jednak podkreślić, iż nie każde naruszenie prawa przez administratora danych daje podstawę do nakazania usunięcia przetwarzanych przez niego danych. Postępowanie administracyjne prowadzone przez Generalnego Inspektora może zostać zakończone poprzez wydanie decyzji administracyjnej (nakazującej administratorowi danych przywrócenie stanu zgodnego z prawem poprzez usunięcie danych) wyłącznie w sytuacji, gdy dane te są w całości lub w części zbierane przez administratora w sposób niezgodny z prawem, a w szczególności bez podstawy prawnej wynikającej z art. 23 ust. 1 ustawy (podobnie MEDNIS Arwid „*Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz*” Warszawa 1999 Wydawnictwo Prawnicze wydanie I ss. 166).

Z powyższego jednoznacznie wynika, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych byłby uprawniony do wydania decyzji administracyjnej, w której nakazałby TKOPD usunięcie danych Skarżących wyłącznie w sytuacji, gdyby ww. stowarzyszenie przetwarzało przedmiotowe dane bez podstawy prawnej, określonej przepisem art. 23 ust. 1 ustawy. Natomiast, w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, w pełni uzasadnione jest twierdzenie, iż TKOPD przetwarza dane osobowe Skarżących w oparciu o przepis art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy. Za powyższym przemawia fakt, iż TKOPD przetwarza przedmiotowe dane w celu realizacji określonych prawem zadań podejmowanych dla dobra publicznego, jakim niewątpliwie jest dobro małoletniej. Jednocześnie, przetwarzanie danych osobowych Skarżących przez TKOPD jest niezbędne do realizacji ww. celu. TKOPD nie mogłoby bowiem skutecznie zawiadomić sądu rodzinnego o okolicznościach uzasadniających wszczęcie postępowania opiekuńczego (do czego stowarzyszenie to zobowiązane było dyspozycją przepisu art. 572 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego) bez wiedzy o danych osobowych Skarżących.

Z tego też względu podnoszona przez Skarżących okoliczność naruszenia przez TKOPD w Sosnowcu przepisów ustawy, polegającego na udostępnieniu ich danych osobie nieupoważnionej – Panu Y, nie stanowi wystarczającej podstawy do nakazania w trybie art. 18 ust. 1 pkt. 6 ustawy, ww. stowarzyszeniu usunięcia danych osobowych Skarżących.

Odnosząc się natomiast do podnoszonej przez Panią X okoliczności, iż Generalny Inspektor nie ustalił składu członkowskiego organów TKOPD, jak również, że prowadził korespondencję wyłącznie z Panią Z, podkreślenia wymaga, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych dysponuje wypisem z Krajowego Rejestru Sądowego dotyczącym Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka, który zawiera dane osobowe wszystkich członków zarządu TKOPD, w tym dane Przewodniczącego Zarządu ww. stowarzyszenia –, jak również dane osobowe członków komisji rewizyjnej TKOPD.

Na uwagę zasługuje ponadto fakt, iż zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 5 i 6 ustawy Prawo o stowarzyszeniach, statut stowarzyszenia określa m.in.: władze stowarzyszenia, tryb dokonywania ich wyboru, uzupełniania składu oraz ich kompetencje, sposób reprezentowania stowarzyszenia oraz zaciągania zobowiązań majątkowych, a także warunki ważności jego uchwał. Natomiast zgodnie z art. 39 § 1 pkt 1 Statutu Komitetu Ochrony Praw Dziecka do kompetencji Zarządu Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka należy reprezentowanie Terenowego Komitetu wobec terenowych organów administracji państwowej oraz organizacji społecznych i samorządowych. W myśl art. 38 § 2 ww. Statutu, Przewodniczący Zarządu Komitetu Terenowego wybierany jest przez Walne Zgromadzenie.

Okoliczności faktyczne i prawne niniejszej sprawy jednoznacznie zatem wskazują, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych odebrał wyjaśnienia od przedstawiciela organu TKOPD w Sosnowcu, który na podstawie obowiązujących przepisów upoważniony był do reprezentowania TKOPD w Sosnowcu w postępowaniu przed Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych.

Reasumując, w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, okoliczności faktyczne oraz prawne niniejszej sprawy dają podstawy do uznania, iż TKOPD jest uprawnione do przetwarzania danych osobowych Skarżących. Przesłanką legalizującą proces przetwarzania przedmiotowych danych osobowych stanowi bowiem dla TKOPD przepis art. 23 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych. Z tego też względu nie ma podstaw do nakazania TKOPD usunięcia danych osobowych Skarżących.

Jednocześnie, z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż TKOPD nie zastosowało odpowiednich środków techniczno – organizacyjnych mających na celu prawidłowe zabezpieczenie danych osobowych Skarżących przed ich udostępnieniem

osobie nieupoważnionej. Z tego też względu, zdaniem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, w przedmiotowej sprawie niezbędne jest nakazanie TKOPD podjęcia stosownych działań zmierzających do prawidłowego zabezpieczenia danych osobowych Skarżących przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak we wstępie.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, strona niezadowolona z niniejszej decyzji może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.